

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Tomáše Foltase, Ph.D., v právní věci žalobce: **SYNOT TIP, a. s.**, se sídlem Uherské Hradiště, Jaktáře 1475, zastoupeného JUDr. Jaroslavem Novákem, Ph.D., advokátem se sídlem Praha, Trojanova 12, proti žalovanému **Krajskému úřadu Zlínského kraje**, se sídlem Zlín, tř. Tomáše Bati 21, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 11. 2011, č. j. KUZL/50147/2011,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný k odvolání žalobce změnil platební výměr č. 7 Městského úřadu Chropyně (dále též „správce poplatku“) ze dne 19. 5. 2011, č. j. MCH

3549/2011. Tímto platebním výměrem správce poplatku za období 1. 1. 2011 – 31. 3. 2011, vyměřil žalobci za 11 ks jiného technického herního zařízení povoleného Ministerstvem financí na území města (na adresách Komenského 32 a Nádražní 728) místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí dle § 10a zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o místních poplatcích“), a obecně závazné vyhlášky města Chropyně č. 5/2010, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí České republiky podle jiného právního předpisu (dále též „vyhláška č. 5/2010“), a to v celkové výši 51 220 Kč.

[2] Žalovaný rozhodnutím o odvolání změnil výrok napadeného platebního výměru tak, že s ohledem na právní jistotu žalobce upřesnil zpoplatněné období u jednotlivých jiných technických herních zařízení a opravil výpočet poplatku u zařízení zpoplatněných pouze po část období. Na základě této změny byla celkově vyměřená částka navýšena o 2 Kč. V odůvodnění pak žalovaný zejména uvedl, že není oprávněn posuzovat ústavnost legislativního procesu. Dokud o protiústavnosti zákona č. 183/2010 Sb. nerozhodl Ústavní soud, jedná se o závazný a platný předpis. Pojem „technické herní zařízení“ je třeba vykládat v souladu se zákonem č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění účinném v předmětném poplatkovém období (dále též „zákon o loteriích“). Technická zařízení pro provozování sázkových her pomocí terminálů tak jsou technickým herním zařízením, a to jak ve formě centrální jednotka, místní kontrolní jednotka, tak ve formě koncového zařízení (interaktivní videoloterní terminál). Ministerstvo financí vydává povolení nejen pro centrální jednotku a alespoň jedno koncové zařízení, ale následně i pro další koncová zařízení, a to pro každé z nich samostatně. Úmyslem zákonodárce bylo zajištění finančních prostředků do rozpočtu obcí zpoplatněním videoloterních terminálů, ale též omezení negativních vlivů hazardu. Místnímu poplatku tedy podléhá každé koncové zařízení, které je pomocí dalších dílčích komponentů systému napojeno na centrální jednotku a ve spojení s ní je schopno realizovat hru od počátku až do konce. Obecně závazná vyhláška města Chropyně přitom zpoplatňovala každé povolené jiné technické herní zařízení.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce včas žalobu. V ní v první řadě zpochybňoval ústavnost legislativního procesu přijetí zákona č. 183/2010 Sb., kterým byl novelizován mj. zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, a současně zákon o místních poplatcích. Touto novelou byl nově zaveden místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu, konkrétně v § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích. Podle žalobce byl legislativní proces přijetí zákona č. 183/2010 Sb. v rozporu s ústavním pořádkem, jelikož pozměňovací návrh, na základě kterého došlo k novelizaci uvedených ustanovení zákona o místních poplatcích, se netýkal téhož předmětu návrhu, který byl v legislativním procesu projednáván (zákon o podpoře sportu), ale byl přijat pomocí tzv. „neblahé praxe přílepků“.

[4] Dále žalobce namítl, že text zákona č. 183/2010 Sb. je v části novelizující zákon o místních poplatcích nesrozumitelný. V části třetí o změně zákona o místních poplatcích

používá pojem „jiné technické zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“, přičemž v § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích odkazuje na zákon o loteriích, ve kterém však definice pojmu „jiné technické herní zařízení“ není obsažena. S odkazem na § 2 písm. j) a § 17 odst. 1 zákona o loteriích lze říci, že jiné technické herní zařízení musí být příbuzné výhernímu hracímu přístroji, který je dle § 17 odst. 1 zákona o loteriích kompaktním a funkčně nedělitelným technickým zařízením.

[5] Platebním výměrem byl vyměřen poplatek za povolené interaktivní videoloterní terminály, které však nelze považovat za kompaktní funkčně nedělitelné technické zařízení ve smyslu zákona o loteriích. Za kompaktní funkčně nedělitelné technické zařízení je naopak dle žalobce třeba považovat pouze centrální loterní systém jako celek, což vyplývá i z povolení o provozu loterie nebo jiné obdobné hry vydaného Ministerstvem financí. Tedy centrální loterní systém je funkčně nedělitelným technickým zařízením, kterým je elektronický systém tvořený centrální řídicí jednotkou, místními kontrolními jednotkami a neomezeným počtem připojených koncových interaktivních videoloterních terminálů. Centrální řídicí jednotka řídí veškeré herní procesy a rozhoduje o všech výhrách, které pak pouze zobrazuje na interaktivních videoloterních terminálech. Interaktivní videoloterní terminál tedy slouží jen jako zobrazovací jednotka centrálního loterního systému. Centrální jednotka se navíc fyzicky nachází jinde než koncové videoloterní terminály. Správce daně upřednostněním nesprávného výkladu před jiným možným výkladem zatížil žalobce poplatkovou povinností nad rámec zákona a jeho postup tak byl v rozporu s čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod.

[6] Žalobce dále zpochybnil závěry metodického sdělení Ministerstva financí vydaného dne 6. 8. 2010 (dostupného na webových stránkách Ministerstva financí) ohledně vymezení pojmu „*technická zařízení pro provozování sázkových her pomocí terminálů*“ a pojmu „*technické herní zařízení*“, a závěry metodického doporučení ze dne 14. 4. 2011, které sdělení ze dne 6. 8. 2010 upravuje.

[7] Žalobce nesouhlasil též se závěry Ministerstva financí, že předmětem místního poplatku dle § 10a odst. 1 zákona o místních poplatcích jsou povolené hrací přístroje a jiná technická zařízení povolená Ministerstvem financí, přičemž pojem provozovaný je třeba vztahovat pouze k výherním hracím přístrojům a povolená technická zařízení jsou předmětem poplatku bez ohledu na skutečnost, zda jsou provozována či nikoli. Dle žalobce se naopak pojem „*provozovaný*“ má vztáhnout i na „*jiné technické herní zařízení*“. Pokud by názor zastávaný Ministerstvem financí byl respektován, znamenalo by to zpoplatnění již samotného aktu povolení provozu loterií. Jeden správní akt by tak byl zatížen dvojitou povinností.

[8] Pro posouzení pojmu „povolený“ a „provozovaný“ žalobce poukázal rovněž na obecně závaznou vyhlášku statutárního města Brna č. 9/2010, která stanovila, že „*poplatek se platí ode dne, ve kterém poplatková povinnost vznikla, tj. ode dne vydání povolení k provozování výherního hracího přístroje nebo jiného technického zařízení povoleného Ministerstvem financí*“. Vyhláška č. 9/2010 tak překročila rozsah zákonného zmocnění, tj. obecně závaznou vyhláškou stanovit poplatek za provoz jiného technického zařízení povoleného ministerstvem financí. Dle žalobce však správce poplatku v daném případě postupoval v souladu se zákonem, jelikož místní poplatek vyměřil za provozovaná zařízení.

[9] Jelikož je ustanovení zákona nejasné a umožňuje dvojí výklad, měl být aplikován výklad pro žalobce mírnější. Postupem žalovaného tak došlo k porušení zásady *in dubio mitius* či *in dubio pro libertate*, neboť správní orgány v pochybnostech nepostupovaly ve prospěch poplatníka.

[10] S ohledem na shora uvedené žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalovaného, jakož i platební výměr správce poplatku, zrušil.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[11] Ve vyjádření k žalobě žalovaný v první řadě uvedl, že rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy a odkázal na argumentaci použitou v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Dodal, že cílem předmětné novelizace zákona o místních poplatcích bylo nepochybně zpoplatnění všech jednotlivých koncových videoloterních terminálů. Případné další pochybnosti pak zákonodárce odstranil zákonem č. 300/2011 Sb. Rozhodnutí Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, na která žalobce odkazoval, jsou pro danou věc neaplikovatelná, jelikož se týkala jiného skutkového stavu. S ohledem na uvedené žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Replika žalobce k vyjádření žalovaného

[12] V replice ze dne 22. 8. 2012 žalobce upozornil na nesprávnou argumentaci žalovaného, kdy ze zákona přijatého později dovozuje úmysl zákonodárce při tvorbě zákona dřívějšího. Judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu vztahující se k zásadě *in dubio pro reo* žalobce považoval za příléhavou.

[13] Dodal, že v platebním výměru prakticky chybí odůvodnění. Není vysvětleno, na základě jakého výkladu dospěl správce poplatku k závěru, že koncové individuální videoloterní terminály podléhají místnímu poplatku.

V. Jednání konané dne 3. 12. 2013

[14] Při jednání žalobce poukázal na svá dřívější písemná podání a setrval na návrzích tam uvedených. Předložil rovněž řadu listinných důkazů - Žádost Ministerstva financí o technický výklad slovního spojení „technické herní zařízení“ ze dne 3. 6. 2010, odpověď Elektrotechnického zkušebního ústavu, s. p., ze dne 7. 6. 2010, odpověď Institutu pro testování a certifikaci, a. s., a Elektrotechnického zkušebního ústavu, s. p., ze dne 15. 6. 2010, Žádost Ministerstva financí o upřesnění stanoviska, ze dne 28. 6. 2010, Upřesnění stanoviska Institutu pro testování a certifikaci, a. s., a Elektrotechnického zkušebního ústavu, s. p., ze dne 30. 6. 2010, Stanovisko Institutu kontroly, o. p. s., ze dne 28. 2. 2013 a Odborné vyjádření 1/2013 Ing. Josefa Kyncla ze dne 4. 3. 2013. Soud výše označené důkazy týkající se především technické stránky věci (zejména technologických rozdílů mezi výherními hracími přístroji a centrálními loterními systémy) provedl, tyto nicméně nepřinesly nové a pro danou věc podstatné okolnosti.

[15] Dále žalobce výslovně namítl, že platební výměr je nepřezkoumatelný, neboť v něm prakticky chybí odůvodnění.

VI. Právní hodnocení soudu

[16] Zdejší soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správce poplatku včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.

[17] Žalobní bod ohledně protiústavnosti zákona č. 183/2010 Sb., a to v části, již byl novelizován zákon o místních poplatcích, je nutno označit za nedůvodný. Ústavní soud totiž nálezem ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 6/12, publ. pod č. 39/2013 Sb. (rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>), zamítl návrh Krajského soudu v Hradci Králové na konstatování protiústavnosti ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích, ve znění zákona č. 183/2010 Sb., před novelizací provedenou zákonem č. 458/2011 Sb., *in eventum* na konstatování protiústavnosti části třetí zákona č. 183/2010 Sb. V odůvodnění shledal, že v předloženém případě se nejedná o protiústavní přílepek ve smyslu judikatury Ústavního soudu, ani o situaci obdobnou. Jak Poslaneckou sněmovnou, tak i Senátem byla při projednávání návrhu zákona č. 183/2010 Sb. dodržena ústavně stanovená pravidla zákonodárného procesu. V této souvislosti poukázal na § 60 odst. 2 písm. e) zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, podle něhož je návrhem podávaným k projednávání věci i návrh pozměňovací. Předmětný pozměňovací návrh přitom nevybočil z omezeného prostoru vyhrazeného pozměňovacím návrhům. Vazba zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, a pozměňovacího návrhu, kterým se mění zákon o místních poplatcích, je pak dle Ústavního soudu dána ustanovením § 6 písm. d) zákona o podpoře sportu, které obcím ukládá úkol zabezpečit finanční podporu sportu ze svého rozpočtu. Ústavní soud rovněž zdůraznil, že pozměňovací návrhy týkající se změny zákona o místních poplatcích, byly v Senátu diskutovány, a to zejména z pohledu jejich souladu s ústavně předepsaným způsobem jejich přijímání.

[18] Ústavní soud tedy dospěl k závěru, že novela zákona o místních poplatcích provedená zákonem č. 183/2010 Sb., již byl poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu zaveden, nebyla přijata ústavně nekonformním způsobem. Zdejší soud se ztotožnil se závěrem Ústavního soudu, navíc podle čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky je vykonatelný nález Ústavního soudu závazný pro všechny orgány i osoby.

[19] Pokud pak jde o samotný předmět sporu, jímž je výklad pojmu „*jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu*“ uvedený v zákoně o místních poplatcích, považuje soud již za nadbytečné se k této problematice rozsáhleji vyjadřovat s ohledem na to, že oběma účastníkům řízení je dostatečně známa předchozí a již ustálená rozhodovací praxe zdejšího soudu a především Nejvyššího správního soudu v obdobných věcech (namátkou viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2013-26, či ze dne 14. 6. 2013, č. j. 2 Afs 48/2013-49; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Konstantní názor správních soudů je takový, že interaktivní videoloterní terminál představuje „*jiné technické herní*

zařízení“ ve smyslu § 10a zákona o místních poplatcích. Zpoplatnění proto podléhá každý koncový terminál, nejen centrální loterní jednotka. Soud neshledal důvodu, pro nějž by se měl od citované judikatury v této věci odchýlit.

[20] Stejně tak problematika toho, zda má být zpoplatněno už povolené zařízení, či jen to skutečně provozované, již byla správními soudy posouzena, a bylo shledáno, že ustanovení § 10a odst. 1 zákona o místních poplatcích, je třeba vykládat tak, že poplatku podléhá každý povolený a nikoliv provozovaný hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení (vedle citované judikatury Nejvyššího správního soudu zde srov. též např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22. 1. 2013, č. j. 29 Af 33/2011-30, publ. pod č. 2842/2013 Sb. NSS, taktéž dostupný na www.nssoud.cz; ani zde soud neshledal důvod pro odchýlení se od dřívější rozhodovací praxe). V tomto ohledu ovšem může být rozhodné též znění příslušné obecně závazné vyhlášky obce. V daném případě však vyhláška města Chropyně č. 5/2010, která byla ve věci aplikována, výslovně stanovila, že poplatek za jiné technické herní zařízení se platí ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, kterým bylo jiné technické herní zařízení povoleno. Vznik a zánik poplatkové povinnosti tedy nebyl vázán na faktický provoz zařízení. Odkaz žalobce na obecně závaznou vyhlášku Statutárního města Brna č. 9/2010, soud nepovažoval za relevantní vzhledem k tomu, že se tato vyhláška na danou věc neaplikovala.

[21] Uvedeným závěrům odpovídá i přístup správních orgánů a odůvodnění jejich rozhodnutí. Z uvedeného současně plyne nejen to, že je bezpředmětné zabývat se zákonností obsahu metodických sdělení Ministerstva financí, ale zejména, že v daném případě nebylo místo pro uplatnění zásady *in dubio pro libertate*.

[22] Nelze rovněž přisvědčit námitce žalobce, že jeden správní úkon (vydání povolení Ministerstvem financí) byl zatížen dvojí odvodovou povinností. Poplatek lze chápat jako zákonem stanovené nenávratné peněžité plnění, vybírané státem nebo jinými veřejnoprávními korporacemi při nastoupení zákonem konkrétně určené právní skutečnosti jako vyrovnání za individuální výhodu. Vyznačuje se účelovostí a ekvivalentností. Primárním smyslem poplatků totiž není naplnění veřejného rozpočtu, nýbrž nastolení jakési (byť i zcela abstraktně pojaté) reciprocity mezi poplatkem a činností orgánů veřejné správy (princip ekvivalence). Režim místních poplatků se řídí primárně zákonem o místních poplatcích. Místní poplatky plynou do veřejného rozpočtu obce a většinou je za ně poskytnut ekvivalent (protiplnění) ze strany obce. U poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu lze toto protiplnění spatřovat v tom, že obec do jisté míry toleruje na svém území zařízení sloužící k provozování loterií nebo jiných podobných her, která mohou negativně ovlivnit individuální osudy jednotlivců, jejich blízkých a ve svém důsledku i širšího okolí [blíže k negativnímu vlivu loterií a jiných podobných her viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 7. 9. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 56/10, publ. pod č. 293/2011 Sb. (N 151/62 SbNU 315), ve věci „Obecně závazná vyhláška města Františkovy Lázně“]. Výše tohoto místního poplatku je pak stanovena pevnou částkou za určité období. Na druhou stranu u správního poplatku dle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění účinném do 31. 12. 2011, lze v dané věci [viz položka 21 písm. b) Sazebníku správních poplatků] protiplnění spatřovat ve vydání povolení správním orgánem k provozování loterie a jiné podobné hry podle § 50 odst. 3 zákona o loteriích, což je nutný předpoklad pro provozování loterie či jiné podobné hry. Jeho výše je naopak stanovena procentuální částkou ze zisku dosaženého provozem herního zařízení.

[23] Předmět zpoplatnění z hlediska jeho účelu je tak odlišný. Zatímco v případě místního poplatku je předmětem poplatku v podstatě umístění (resp. tolerance či souhlas s umístěním) herního zařízení na území dané obce, v případě poplatku správního je jeho předmětem samotné vydání povolení k provozování dané loterie či jiné podobné hry. Byť je tedy vydání předmětného povolení Ministerstva financí jednou z podmínek i pro výběr místního poplatku, o „dvojí zdanění“ se jedná pouze zdánlivě. Ostatně optikou žalobce by bylo znemožněno např. „trojí zdanění“ dováženého zboží, které podléhá clu, dani spotřební a dani z přidané hodnoty. Na druhou stranu soud nepopírá, že za určitých specifických okolností by i souběh zpoplatnění (zdanění) jednotlivých skutečností souvisejících s provozováním herních zařízení teoreticky mohl vykazovat rysy protiústavnosti, to však pouze v případě, pokud by celkový dopad takového zpoplatnění na provozovatele těchto zařízení měl rdousící efekt (byl by extrémně disproportcionální) či by porušil princip akcesorické i neakcesorické rovnosti [srov. např. nález Ústavního soudu, sp. zn. Pl. ÚS 29/08, publ. pod č. 181/2009 Sb. (N 89/53 SbNU 125), ve věci „Ústavnost daně z převodu nemovitostí“]. Takové skutečnosti však žalobce netvrdil.

[24] Žalobní bod poukazující na nedostatečné odůvodnění platebního výměru žalobce poprvé uplatnil až v replice k vyjádření žalovaného k žalobě, tedy opožděně (§ 71 odst. 2, § 72 odst. 1 s. ř. s.), a proto se jí soud nezabýval.

VII. Závěr a náklady řízení

[25] Krajský soud v Brně tedy shledal žalobcovy námitky nedůvodnými. V řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, a proto zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

[26] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta) a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 3. prosince 2013

JUDr. Zuzana Bystřická, v. r.
předsedkyně senátu